Płk Władysława Belina-Prażmowski wzorem dla uczniów ze szkoły w Głazowie

- Każdy, kto zatrzyma się przed tą tablicą, przypomni sobie, że niepodległa Polska została zbudowana dzięki odwadze i ofiarności takich ludzi, jak płk Władysław-Belina Prażmowski – mówił Artur Brzozowski, dyrektor Szkoły Podstawowej w Głazowie. W piątek (6 listopada) na jej murach została odsłonięta tablica, upamiętniająca jednego z legendarnych oficerów Legionów Józefa Piłsudskiego. W wydarzeniu udział wziął dr hab. Filip Musiał, dyrektor krakowskiego Oddziału IPN.

Głazów Józef Piłsudski Władysław Belina-Prażmowski

06.11.2026

Następny Powrót

Dyr. Artur Brzozowski przypomniał, że płk Władysław Belina-Prażmowski 2 maja tego roku został patronem placówki w Głazowie, a piątkowe wydarzenie było kolejnym aktem upamiętnienia bohatera, tak mocno związanego z gminą Obrazów. Przywołał słowa brytyjskiego pisarza i filozofa, Gilberta Keitha Chestertona, że „wolność jest tradycyjna i zachowawcza: pamięta swoje legendy i swoich bohaterów”.

- Ta sentencja przypomina, że prawdziwa wolność nie rodzi się w próżni, wymaga pamięci historycznej, tożsamości i fundamentu moralnego. Aby wiedzieć, jak bronić wolności, musimy pamiętać o tych, którzy wywalczyli ją przed nami oraz o legendach, które spajają wspólnotę. Józef Piłsudski – komendant potem marszałek pisał: naród, który nie szanuje swojej przeszłości, nie zasługuje na szacunek teraźniejszości i nie ma prawa do przyszłości. Ta tablica jest znakiem naszej pamięci, wyrazem szacunku dla przeszłości. Jest również przesłaniem dla współczesnych, ale i dla przyszłych pokoleń. Przypomina nam, że wolność nie jest dana raz na zawsze, że patriotyzm oznacza odpowiedzialność za wspólnotę, a miłość do ojczyzny wyraża się nie tylko w wielkich słowach, lecz przede wszystkim w codziennej pracy, uczciwości, solidarności i trosce o dobro wspólne. Potrzeba pamięci o bohaterze, który służył Ojczyźnie w walce i w pracy, stała się przyczyną dzisiejszego naszego spotkania. Każdy, kto zatrzyma się przed tą tablicą, przypomni sobie, że niepodległa Polska zbudowana dzięki odwadze i ofiarności ludzi takich, jak płk Belina-Prażmowski – podkreślił.

Następny
Powrót

Tablica została umieszczona na zabytkowym dworku w Głazowie, w którym dziś mieści się szkoła podstawowa, a ponad sto lat temu, kiedy należał do Strużyńskich, często bywał Belina-Prażmowski. W jej odsłonięciu uczestniczyli: uczennica Klaudia, Krzysztof Tworek – wójt Obrazowa oraz dr hab. Filip Musiał, dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie, który zwrócił uwagę na istotną rolę patrona.

> *- Patrona nadaje się szkołom i innym instytucjom publicznym, by był on drogowskazem, by był punktem odniesienia, by jego życiorys stawał się wzorem dla tych, którzy się w ten życiorys wpatrują. Przypadł wam szczególny honor, że patronem waszej szkoły jest jedna z najpiękniejszych postaci polskich XX wieku, jeden z legendarnych oficerów Legionów, jeden z ludzi, którzy walczyli o niepodległość Polski, którzy bronili jej granic. Jednak gdy wpatrujemy się w ten życiorys, dostrzegamy, że Balina-Prażmowski był reprezentantem tego pokolenia, które, pomimo że Polska była przez 123 lata w zaborczej niewoli, nie straciło wiary w to, że niepodległość Polski można odzyskać. Nie tylko w to wierzył, ale tę swoją wiarę zmaterializował. To on był tą osobą, która pokazała, że determinacja ma olbrzymie znaczenie – zauważył.*

Filip Musiał zaznaczył, że bohaterstwo Władysława Beliny-Prażmowskiego nie kończy się wraz z odzyskaniem przez kraj niepodległości.

> *- Jeśli spojrzymy na tę postać z perspektywy tego, co robił już w wolnej Polsce, jeżeli zdamy sobie sprawę, że dla niego służba dla ojczyzny nie skończyła się wtedy, kiedy niepodległość udało się odzyskać, kiedy udało się zbudować granice II Rzeczpospolitej, zobaczymy, że miał świadomość, że o tę wolną Polskę trzeba dbać. I dbał o nią: najpierw w szeregach Wojska Polskiego, a później m.in. jako prezydent Krakowa i starosta lwowski – przypominał. Dodał, że to może być wzór dla uczniów szkoły w Głazowie: - Mam nadzieję, że ta tablica będzie wam przypinała o tym, że w ten piękny życiorys warto się wpatrywać, że warto się odwoływać do tych wartości, które były ważne dla Beliny-Prażmowskiego, że warto dbać o Polskę, że warto cenić niepodległość. Środowisko, które było skupione wokół pułkownika, nazywane było beliniakami. Może jest to pewne nadużycie, ale mam nadzieję, że wy także będziecie mogli zasłużyć na miano beliniaków – zwrócił się do dzieci i młodzieży.*

Wydarzenia związane z uroczystością odsłonięcia tablicy, upamiętniającej płk. Władysława Belinę-Prażmowskiego na Szkole Podstawowej w Głazowie. Fot. Dorota Klusek/ IPN Kielce

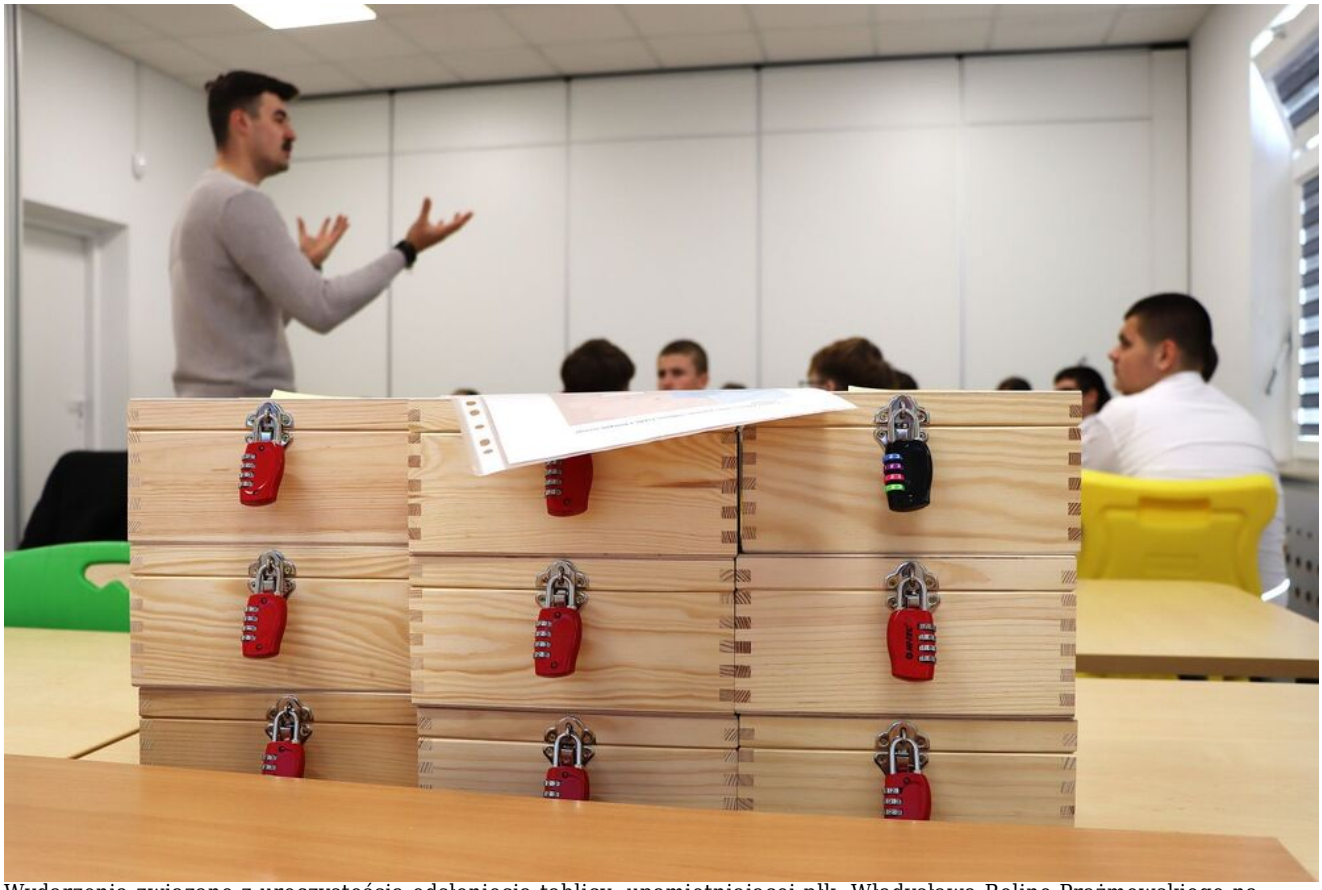
IMG_17Wydarzenia związane z uroczystością odsłonięcia tablicy, upamiętniającej płk. Władysława Belinę-Prażmowskiego na Szkole Podstawowej w Głazowie. Fot. Dorota Klusek/ IPN Kielce

Wydarzenia związane z uroczystością odsłonięcia tablicy, upamiętniającej płk. Władysława Belinę-Prażmowskiego na Szkole Podstawowej w Głazowie. Fot. Dorota Klusek/ IPN Kielce

Wydarzenia związane z uroczystością odsłonięcia tablicy, upamiętniającej płk. Władysława Belinę-Prażmowskiego na Szkole Podstawowej w Głazowie. Fot. Dorota Klusek/ IPN Kielce

Wydarzenia związane z uroczystością odsłonięcia tablicy, upamiętniającej płk. Władysława Belinę-Prażmowskiego na Szkole Podstawowej w Głazowie. Fot. Dorota Klusek/ IPN Kielce

Wydarzenia związane z uroczystością odsłonięcia tablicy, upamiętniającej płk. Władysława Belinę-Prażmowskiego na Szkole Podstawowej w Głazowie. Fot. Dorota Klusek/ IPN Kielce

Ceremonię uświetnił występ uczniów. Poświęcenia tablicy oraz sztandaru szkoły dokonał ks. Andrzej Szymański. W wydarzeniu uczestniczył poczet sztandarowy Marszu Szlakiem Pierwszej Kompanii Kadrowej z jego komendantem Dionizym Krawczyńskim.

Delegaturę IPN w Kielcach reprezentowali: Katarzyna Polit oraz Edyta Krężołek – kierownik Referatu Edukacji Narodowej wraz z pracownikami: Jakubem Mularczykiem i Janem Ozdobą. Nasi edukatorzy poprowadzili także zajęcia dla uczniów.

Po zakończeniu uroczystości delegacja z Instytutu Pamięci Narodowej na czele z dyrektorem Filipem Musiałem oraz przedstawiciele szkoły z dyrektorem Arturem Brzozowskim złożyli kwiaty na grobie syna płk. Władysława Beliny-Prażmowskiego – Zbigniewa na cmentarzu w Obrazowie. W drodze na nekropolię wszyscy odwiedzili park przy dawnym dworze w Rożkach, który również odegrał ważną rolę w życiu Beliny.

Fundatorzy tablicy: Instytut Pamięci Narodowej oraz mieszkańcy gminy Obrazów.

Władysław Belina-Prażmowski i jego związki z ziemią sandomierską

Urodził się 3 maja 1888 r. w Ruszkowcu. Dziś to wieś w gminie Sadowie, leżącej w powiecie sandomierskim. Za sprawą małżeństwa z Anastazją Rudzką, domem rodzinnym Prażmowskich stała się inna z sandomierskich wsi – Rożki. Tutaj Władysław i Anastazja doczekali przyjścia na świat Zbigniewa – pierworodnego syna.

W biografii Władysława Prażmowskiego Sandomierszczyzna odegrała rolę istotną także w kontekście prowadzonej działalności niepodległościowej. Z listu do gen. Kazimierza Sosnkowskiego dowiadujemy się, że już w zimie 1912 r. „Belina" przygotowywał przeprawę dla oddziałów strzeleckich na odcinku Wisły w okolicach Sandomierza. Stamtąd planował atak na oddziały nieprzyjaciela.

Latem 1914 r. wraz Antonim Jabłońskim zostali odprowadzeni przez znajomych w drogę prowadzącą z Rożek przez Sandomierz do Krakowa, ku Niepodległej. Droga prowadziła przez udział w Wielkiej Wojnie. W październiku 1914 r. „Belina" wraz ze swoimi ułanami ponownie pojawił się w Rożkach. Spotkał się z żoną, zobaczył synka i wraz z ułanami skierował się ku pobliskim Jakubowicom, gdzie znajdowała się główna kwatera Legionów Polskich. To właśnie w Jakubowicach otrzymał nominację na rotmistrza. Był to wyraz uznania za skutecznie prowadzone działania zbrojne szwadronu.

W czasie I wojny światowej Władysław Belina-Prażmowski jeszcze co najmniej dwukrotnie był w Rożkach – w 1915 i 1916 r. Po raz ostatni przybył tu 10 lutego 1937 r. na pogrzeb syna Zbigniewa. Ten spoczywa na cmentarzu parafialnym w Obrazowie.

(oprac. Artur Brzozowski – dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej im. płk. Władysława Beliny-Prażmowskiego w Głazowie)